

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 170/2021-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť spoločnosti [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 7325/14, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 240/2019-773 z 24. septembra 2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 240/2019-773 z 24. septembra 2020 **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu bola 26. januára 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, na rovnosť s ostatnými účastníkmi konania podľa čl. 47 ods. 3 a na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovateľ ďalej navrhol, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania. Súčasne navrhol odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

2. Žalobca, [REDACTED], sa domáhal voči sťažovateľovi vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 23 887 071,62 eur s príslušenstvom. Žalobca si súčasne uplatnil nároky aj v ďalších konaniach o vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o prevádzke VEG za roky 2010 až 2014 (veci na Okresnom súde Bratislava II vedené pod sp. zn. 24 Cb 87/2013, sp. zn. 25 Cb 176/2014, sp. zn. 23 Cb 140/2014, sp. zn. 24 Cb 176/2014 a sp. zn. 24 Cb 167/2015).

3. Sťažovateľ je toho názoru, že žalobca si uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý je totožný s tým, aký už skôr uplatnil sťažovateľ v inom spore zo „Zmluvy o prevádzke VEG“. Sťažovateľ v konaní uplatnil námietku litispendencie.

4. Okresný súd Bratislava II uznesením č. k. 12 Cb 161/2014 z 10. októbra 2019 konanie zastavil a sťažovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania. Žalobca podal proti predmetnému rozhodnutiu odvolanie a odvolací krajský súd touto ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ namieta arbitrárnosť a ústavnú diskonformitu uznesenia krajského súdu, pričom vrátením veci na súd prvej inštancie došlo podľa názoru sťažovateľa k zbytočným priet'ahom.

II.

5. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či nie sú dané dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré by bránili prijatiu návrhu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti ustanovené zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané zjavne neoprávnenou osobou, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

6. Ústavný súd vníma, že predmetom prieskumu v prerokúvanej veci je zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, zatiaľ čo v zmysle judikatúry ústavného súdu sa v konaniach o ústavnej sťažnosti zásadne preskúmajú len také právoplatné rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej skončilo (IV. ÚS 361/2010). Aj keď ústavný súd z uvedeného pravidla pripustil už opakovane v judikatúre výnimky, vždy išlo o rozhodnutie, ktoré je spôsobilé výrazne a nezvratným spôsobom zasiahnuť do základných práv alebo slobôd sťažovateľa garantovaných ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (IV. ÚS 195/2010), pričom tento negatívny dôsledok sa vzťahoval na výsledok konania, ktorý by nebolo možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09). Ústavný súd pripustil prieskum kasačných (zrušujúcich) uznesení odvolacieho súdu aj v tých prípadoch, keď bola s konečnou platnosťou posudzovaná otázka, pričom relevantná právna úprava vylučuje, aby táto otázka bola predmetom ďalšieho preskúmania všeobecnými súdmi v rámci následných štádií konania.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti korektne poukazuje na možnosti derogovania aj kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu, ak by takéto kasačné rozhodnutie vykazovalo ústavnoprosesné nedostatky s dopadom na zaťaženie následného procesu (III. ÚS 46/2013), ktoré by už v budúcich procesných štádiách nebolo odstrániteľné. Rovnako treba sťažovateľovi uznať argumentáciu o ústavnoprávnej relevancii jeho námietok proti napadnutému rozhodnutiu, najmä nedostatky odôvodnenia a nevysporiadania sa (arbitrárnosť) s relevantnými výhradami sťažovateľa k odvolaniu v súvislosti s návrhom žalobcu na prerušenie konania a tiež zložkami inštitútu prekážky začatého konania (totožnosť skutku a právneho dôvodu). Ide však presne o tie aspekty, ktorým relevanciu priznáva inštitút dovolania [...], „ak v tej istej veci sa už prv začalo konanie“; § 420 písm. d) Civilného sporového poriadku]. Ústavný súd, berúc zreteľ aj na subsidiárne prvky konania

o ústavnej sťažnosti, zvolil cestu zdržanlivosti. Na námietku litispendencie sa musí prihliadať počas celého konania, a to vrátane stavu, ak rozhodovanie o tejto prekážke konania zostalo otvorené okrem iného pre vyžadovanie presvedčivejšieho odôvodnenia. Inými slovami, vo veci sťažovateľa by ani eventuálne (ním tvrdené) ústavne relevantné nedostatky kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu nepoznačili následne pokračujúci súdny proces záťažou, ktorá neskôr už nebude odstrániteľná, a to buď cestou mimoriadnych opravných prostriedkov, alebo aj neskoršej ústavnej sťažnosti.

8. Ústavný súd sa teda v okolnostiach sťažovateľovej veci prikláňa k stabilne judikovanému názoru, podľa ktorého základné práva na súdnu ochranu sú v zásade „výsledkové“, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či napadnuté konanie vykazuje znaky spravodlivého procesu, závisí od celého konania a konečného rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tohto pohľadu sa posudzované konanie v celku javí ako spravodlivé, keďže sťažovateľ môže v pokračujúcom konaní pred súdom reálne uplatniť všetky svoje práva.

9. Keďže ústavný súd nezistil, že by medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základných práv sťažovateľa (z hľadiska intenzity) podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru existovala príčinná súvislosť, ktorá by odôvodňovala vyslovenie ich porušenia po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, dospel k záveru, že je potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

10. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje na svoju doktrínu, podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 66/02). Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

11. V posudzovanej veci sťažovateľ namieta porušenie práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru konkrétnym rozhodnutím orgánu verejnej moci, a nie jeho postupom. Vzhľadom na to je potrebné takúto sťažnosť v zmysle doterajšej judikatúry (m. m. III. ÚS 258/05, III. ÚS 337/08, IV. ÚS 724/2014) odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia ústavný súd nevyhovel, keďže zistil, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je v celom rozsahu zjavne neopodstatnená. Odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia by vzhľadom na aktuálnu situáciu už nebol spôsobilý naplniť doň zákonom inkorporovaný účel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2021

Robert Šorl
predseda senátu